

॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ इत्याण्येकेष्वर्णनैलकंठीयेभारतभाषावदीपेचिनवत्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १९३ ॥ ॥ ७३ ॥

कुमित्राण्यनपाश्रित्य किं वै सुखतरंततः ॥ यत्राहानि न गणयते नैनमाहुर्महाशनं ॥ २७ ॥ अपि शाकं पचानस्य सुखं वै मघवनगृहे ॥ अर्जितं स्वेन वीर्येण नाप्य
पाश्रित्य कंचन ॥ २८ ॥ फलशाकमपि श्रेयोभोक्तुं त्यक्त्वा पणंगृहे ॥ परस्य तु गृहे भोक्तुः परिभूतस्य नित्यशः ॥ २९ ॥ सुमृष्टमपि न श्रेयो विकल्पो यमतः सतां ॥
श्ववल्की लालपोयस्तु परान्नं भोक्तुमिच्छति ॥ ३० ॥ धिगस्तु तस्य तदुक्तं रूपणस्य दुरात्मनः ॥ यो दत्त्वातिथिभूतेभ्यः पितृभ्यश्च द्विजोत्तमः ॥ ३१ ॥ शिष्टान्यन्ना
नियोभुंक्ते किं वै सुखतरंततः ॥ अतो मृष्टतरं नान्यत् पूर्तं किंचिच्छतक्रतो ॥ ३२ ॥ दत्त्वायस्वतिथिभ्यो वै भुंक्ते नैव नित्यशः ॥ यावतो ह्यंधसः पिंडानश्नाति सत
तं द्विजः ॥ ३३ ॥ तावतांगोसहस्राणां फलं प्राप्नोति दायकः ॥ यदेनो यौवनकृतं तत्सर्वं नश्यते ध्रुवं ॥ ३४ ॥ सदक्षिणस्य भुक्तस्य द्विजस्य तु करे गतं ॥ यद्वा शिवा रिणा
सिंचेत्तद्धो न स्तरते क्षणात् ॥ ३५ ॥ एताश्चान्याश्चैव वद्वीः कथयित्वा कथाः शुभाः ॥ बकेन सह देवेंद्रा अपृच्छयन्नि दिवंगतः ॥ ३६ ॥ इति श्री महाभारते आर
ण्यके ० मार्कण्डेयसमाख्या पर्वणि ब्राह्मण महाभाष्ये वकशक संवादे चिनवत्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १९३ ॥ ॥ ७३ ॥ वैशंपायन उवाच
ततः पांडवाः पुनर्मार्कण्डेयमब्रुवुः ॥ १ ॥ कथितं ब्राह्मण महाभाष्यं राजन्य महाभाग्यमिदानीं शुश्रूषामह इति तानुवाच मार्कण्डेयो महर्षिः श्रूयतामिति इदानीं राजन्या
नां महाभाग्यमिति ॥ कुरुणामन्यतमः सुहोत्रो नाम राजा महर्षी न भिगम्य निवृत्य रथस्थ मेव राजानमौशीनरं शिबिंद दशभिमुखं तौ समेत्य परस्परं पणयथावयः
पूजां प्रयुज्य गुणसाम्येन परस्परं तुल्यामानौ विदित्वा न्योन्यस्य पंथानं न दत्तुस्तत्र नारदः प्रादुरासीत् किमिदं भवतौ परस्परस्य पंथानमावृत्य तिष्ठत इति ॥ २ ॥
तावूचतुनारदं नैतद्भगवन् पूर्वकर्म कच्चादिभिर्विशिष्टस्य पंथा उपदिश्यते समर्थायवा आवांचसख्यं परस्परं पणोपगतौ तच्चावधानतोऽत्युत्कृष्टमधरोत्तरं परिश्रष्टुं
नारदस्त्वेवमुक्तः श्लोकत्रयमपठत् ॥ ३ ॥ क्रूरः कौरव्यमृदवे मृदुः क्रूरचकौरव ॥ साधुश्चासाधवे साधुः साधवेनामृयात्कथं ॥ ४ ॥ कृतं शतगुणं कुर्यान्नस्ति दे
वेषु निर्णयः ॥ औशीनरः साधुशीलो भवतौ वैमहीपतिः ॥ ५ ॥ जयैकदर्थं दानेन सत्येनानृतवादिनं ॥ क्षमया क्रूरकर्माणमसाधुं साधुना जयेत् ॥ ६ ॥

विद्याबलयुद्धप्रजापालनादिव्ययेष्वपि राजस्वस्तीति दर्शयितुमाह तत इति ॥ १ ॥ २ ॥ नैतद्यत्पंथाः स्याज्य इत्येतन्नेत्यर्थः तत्र हेतुः पूर्वेति पूर्वोक्ते कर्म कच्चादियश्चेति विषयः अनुमंतवत्कृपश्रुतय आदिशब्दार्थः
अवधानतो विचारतः अधरेति आवयोस्तारतम्यं नास्तीत्यर्थः ॥ ३ ॥ क्रूर इति पूर्वोद्धरल वचनं नामयात्साधुत्वैकथं न कुर्यादित्यर्थः ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥